

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 5P/37/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614205677
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Juraj Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2014:5614205677.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletú E. Š., nar. XX. XX. XXXX, bytom v K. R., P. XXX/X, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, dieťa rodičov: matky R. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom v K. R., X. XXX/X, a otca R. Š., nar. XX. XX. XXXX, bytom v K. R., P. XXX/X, o návrhu otca na zmenu osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, takto

rozhodol:

Maloletá E. Š., nar. XX. XX. XXXX sa **z v e r u j e** do osobnej starostlivosti otca, ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

Matka je **p o v i n n á** prispievať na výživu maloletej E. Š. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c/ Zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Tým dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 27. 08. 2003, č. konania 3P/19/2002 - 13, v časti o zverenie maloletej E. Š. do výchovy matke a k zmene rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 29. 11. 2013, č. konania 7P/59/2013 - 38, v časti o uložení povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletej E. Š. sumou 145,- eur mesačne.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 18. 06. 2014, sa otec maloletej R. Š. domáhal, aby súd zveril maloletú E. Š., nar. XX. XX. XXXX do jeho osobnej starostlivosti, ktorý bude oprávnený ju zastupovať a spravovať jej majetok a matke navrhol uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou minimálneho výživného. Súčasne s podaním návrhu vo veci samej podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. a/, b/ Občianskeho súdneho poriadku, ktorým sa nariaďuje matke odovzdať maloletú E. do starostlivosti otca a matke navrhol uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletej minimálnym výživným k rukám otca. Odôvodnil to tým, že žije so svojou matkou v 4 - izbovom byte, dočasne s nimi býva aj jeho rozvedená sestra s dcérou po dobu, kým si nenájde samostatné bývanie. Byt je v osobnom vlastníctve jeho matky zamestnanej v Rakúsku ako opatrovateľky. Mesačné poplatky spojené s bývaním predstavujú sumu, ktorú nevedel presne uviesť, ale on prispieva sumou 150,- eur mesačne. S dcérou sa stretáva pravidelne približne každý druhý víkend. Dcéra k nemu chodí rada, teraz si už rozumejú veľmi dobre. Tiež má veľmi dobré vzťahy s celou jeho rodinou. Po dcéru si chodí autom k jej prastarej mame do L., kde býva približne 1 rok. V starostlivosti matky sa vyskytujú problémy, o čom vie z informácií úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Už pri rozhodovaní o zvýšení výživného mal informácie o vykonávaní opatrení sociálno - právnej ochrany detí a sociálnej kurately a bol zapojený do riešenia problémov starostlivosti o dcéru. V konaní o uloženie výchovného opatrenia

sa dozvedel, že matka začala liečiť svoje závislosti a podrobuje sa liečbe v Banskej Bystrici. Aj napriek tomu žiadal, aby súd dohľad nad starostlivosťou o jej dcéru nariadil, nakoľko matke nedôveroval. Vie, že sa poriadne o dcéru nestará. V poslednom období je dcéra prevažne v starostlivosti svojej prastarej matky P. P., bytom L.. On sa chce o dcéru postarať, aj keď je si vedomý, že to nebude jednoduché. Pani P. sa o dcéru stará dobre, avšak pre jej pokročilý vek nechce, aby zabezpečovala to, čo majú zabezpečovať rodičia.

Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 25. 06. 2014, č. konania 5P/37/2014-23 súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil matke, aby odovzdala maloletú E. Š., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti otca. Súčasne uložil matke prispievať na výživu maloletej E. sumou vo výške 27,13 eur mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca od 25. 06. 2014. Uznesenie o nariadení predbežného opatrenia nadobudlo právoplatnosť dňa 19. 07. 2014.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca maloletého dieťaťa, výsluchom maloletého dieťaťa, listinami, a to správami Základnej školy s materskou školou Obce L., Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, Centra pre liečbu drogových závislostí, správou MUDr. I. R., správou o prešetrení pomerov, podstatným obsahom pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 6Pu/10/2014, 10P/2/2014, 7P/59/2013, 10P/124/2009, 3P/19/2002, 6P/40/2013 a zistil nasledovný skutkový stav:

Otec maloletej vo svojej výpovedi uviedol, že trvá na podanom návrhu. Dôvody pre zmenu osobnej starostlivosti boli už dávnejšie, ale matka nechcela o tom ani počuť. Myslí si, že starostlivosť matky o dcéru bola neúplná. On sa o tom dozvedel, odkedy chodil do L. po malú. Tam videl, v akých podmienkach žije. Nemôže povedať, že by hygiena bola zanedbaná, ale boli problémy aj s tým, že dcéra nemala peniaze na cestovanie do školy. Platí celkom slušné výživné, tak nevie, na čo peniaze boli použité. Zrejme tam chýbali finančné prostriedky. Odkedy je dcéra u neho, tak je o ňu postarané, má navarené, opraté, zabezpečuje si sama osobnú hygienu, sama sa osprchuje. Keď je s ňou, tak sa o ňu postará. Pomáha mu aj mama, keď je na Slovensku. V spoločnej domácnosti býva s jeho sestrou a neterou. Myslí si, že z jeho strany je vzťah s E. dobrý. Komunikácia je dobrá. Medzi cudzími ľuďmi je utiahnutá. Vedia sa spolu zabaviť, zahrať, pozrú si nejaký film. Posledné dve noci bola dcéra pri matke na Hruškovej. Keď jej povedal, aby o dvanástej bola doma, tak ho poslúchla. Dcéra ho rešpektuje. Keď jej niečo povie, tak to splní. Nestalo sa, že by niečo odmietla splniť, ak ju o to požiadal. Minulý víkend bola E. pri svojej babke vo L.. Dohodli sa na tom, že jej to zakazovať nebude. Keď tam bude chcieť ísť, tak ju tam zavezie. S matkou bola posledné dve noci ako uviedol a predtým ešte jeden deň odvtedy, ako bola odovzdaná do jeho starostlivosti. Počas toho obdobia ako je dcéra pri ňom sa na matku nepýta. Vlastne už prvý deň ju pripravil na to, že pôjde k nemu. Nebolo to pre ňu ľahké, pretože stratí kamarátov, spolužiakov v L.. Dcéra od začiatku súhlasila s tým, že bude pri ňom. V jeho prítomnosti nikdy nepoužila vulgárny výraz, stalo sa, že keď bola s neterami, tak použila slovo napr. sprostá, za čo ju pokarhali. Pracovný čas otca je od 07.00 do 15.00 hodiny. Pracuje v pondelok až v piatok, cez víkendy je to výnimočné. Bývajú v 4 - izbovom byte, ktorý patrí jeho matke. S dcérou majú k dispozícii jednu izbu. Dcéra má veľmi dobrý vzťah s jeho matkou aj s jeho sestrou a jej deťmi. Čo sa týka návštevy školy, uvedomuje si, že to nebude pre E. jednoduché. O tom sa spolu rozprávali. Zvažujú medzi Podbrezinami a Okoličným. Dcéra by chcela ísť na Podbreziny, aj keď podľa otca je vhodnejšie Okoličné. Dcéra sa nebráni zmene školského prostredia. Otec sa s matkou nerozprával o tom, čo je predmetom tohto konania, je s ňou veľmi ťažké komunikovať. Nepokúsil sa jej v tomto smere zavolať a porozprávať sa s ňou. Ak sa človek pokúsil s ňou skontaktovať, dopadlo do katastrofálne, preto to nemá žiaden význam. Pokiaľ je otec v práci, dcéra trávi voľný čas tak, že sa korčuľuje, má bicykel, skateboard, je na preliezke. Našla si kamarátky na Podbrezinách. Plánuje ísť s dcérou na dovolenku tu niekde v okolí, v závislosti od finančných možností. Jeho jediným príjmom je príjem zo zamestnania. Iný príjem nepoberá. Nie je vlastníkom žiadnych nehnuteľností. Nevlastní hnuťelné veci väčšej ceny vrátane motorového vozidla. Jeho mesačné výdavky sú väčšie ako jeho príjem, tak si občas privyrobit z fušiek. Výdavky predstavujú sumu 500,- eur, príjem 400,- eur. Matke prispieva na chod domácnosti 150,- eur mesačne. Vznikajú mu výdavky na osobnú hygienu, stravu, cestovné náklady. Je mu divné, že matke bude teraz vyrubené výživné 27,- eur.

Maloletá E. Š. vo svojej výpovedi uviedla, že má 12 rokov. Narodeniny má 03. októbra. S ocinom má dobrý vzťah. Nie je u neho od začiatku prázdnin, predtým bola u babičky. U ocina je jej dobre. Spolu pozerajú telku alebo sa hrajú nejakú hru. Keď je ocino v práci, tak sa hrá na počítači alebo s hračkami so sesternicami. Pri mamine bola napríklad aj v deň súdneho pojednávania. Bolo jej pri nej dobre, aj u

nej prenocovala. Tiež spolu pozerali telku, boli v Liptovskom Jáne po vodu, išli autobusom. Predtým ako bola u ocina, tak bola pri babke vo L.. Mamina tam bola ako kedy. Keď nebola pri babke, tak bola na Podbrezinách. Niekedy bývala s nimi, niekedy v Liptovskom Mikuláši. Babku má rada. Keď bola pri nej, tak sa učila sama. Babka sa o ňu starala tak, že jej navarila a odprevádzala ju do školy. Do školy chodila autobusom. Školu má v L.. Niekedy sa stalo, že išla aj pešo, lebo sa jej nechcelo čakať na autobus. Lístky si kupovala sama tak, že jej babka dala peniaze. Stalo sa, že nemala peniaze na cestovný lístok, potom jej ho kúpil kamarát alebo kamarátka. V škole sa jej celkom darilo, na vysvedčení mala jednotky až štvorky. V L. má kamarátov, ale nie veľa. Jednu kamarátku má aj na Podbrezinách. Nevie, pri kom by chcela bývať. Obidvoch rodičov má rada. Keď bola pri babke vo L., bola tam aj mamina, tak jej pomáhala napr. pri učení. Mamina bola viac na Podbrezinách ako pri babke, potom spolu telefonovali. Keď bola teraz pri mamine, tak jej mamina navarila. Bola aj s babičkou. So sesternicami majú celkom dobrý vzťah. Niekedy sa stane, že jej robia zle, robia to zo srandy. Ona potom ide preč alebo sa na tom smeje. Inak vychádzajú dobre. U ocina sa jej býva dobre. Je prísnejší ako mamina, nebije ju.

Kolízny opatrovník maloletej na pojednávaní navrhol, aby súd vyhovel návrhu a zveril maloletú E. do osobnej starostlivosti otca. Bolo preukázané, že návrh bol podaný dôvodne. Z výpovede maloletej vyplynulo, že matka nezabezpečuje maloletej riadnu osobnú starostlivosť. Mala problém s nadužívaním alkoholu. Z liečenia bola prepustená z vážnych disciplinárnych dôvodov. Sama dala súhlas na zloženie správy do ich spisu, z ktorého vyplýva uvedená skutočnosť, teda že hrubo porušila liečebný režim. Zo správania matky vyplýva, že ďalej nemieni liečiť svoju závislosť.

Na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš bolo dňa 16. 04. 2014 doručené vyjadrenie Základnej školy s materskou školou L. k maloletej E. Š.. Z jeho obsahu bolo zistené, že E. navštevuje ZŠ s MŠ druhý školský rok. Nastúpila do ich školy pred polrokom školského roku 2012/2013, čo sa odzrkadlilo na jej ťažšej adaptácii v rámci triedy a školy. Na konci školského roku žiačky udelili pokarhanie riaditeľom školy, nakoľko viackrát porušila školský poriadok. Priestupky, ktorých sa dopustila súviseli s fyzickými útokmi na spolužiakov a žiakov ich školy, po dôkladnom prešetrení tieto priestupky sčasti vyvolávali iní žiaci a E. nevedela riešiť konflikty bez fyzického kontaktu. Tento školský rok sa situácia rapidne zlepšila. E. je kludná, spolupracuje so spolužiakmi, triednou učiteľkou, našla si v triednom kolektíve kamarátov. Podľa starej mamy, ktorá najčastejšie spolupracuje so školou, zlom nastal počas prázdnin. Matka maloletej navštívila školu dvakrát, a to pri zápise E. do školy a kvôli potvrdeniu na sociálny úrad, viackrát však komunikovala s triednou učiteľkou telefonicky. Matka R. Q. má podľa vyjadrení E. starej mamy R. Q. st. psychické problémy, kvôli ktorým už bola viackrát hospitalizovaná, počas matkinej neprítomnosti je maloletá v starostlivosti starej mamy R. Q. st., tak je tomu aj momentálne, nakoľko je matka dlhodobo hospitalizovaná. Škola má potvrdenie od Obecného úradu vo L. o starostlivosti starej mamy. Dochádzka do školy je pravidelná, vymeškané hodiny má ospravedlnené od lekára. Dominika chodí oblečená čisto, nosí si pomôcky na vyučovanie aj desiatu, navštevovala školskú jedáleň, keď bola v hmotnej núdzi. Chodí na vyučovanie pripravená v rámci svojich možností.

Obec L. správou zo dňa 04. 04. 2014, doručenou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš dňa 09. 04. 2014 oznámila, že maloletá E. naďalej zostáva prevažne v starostlivosti svojej 86 - ročnej prastarej mamy. Obci nie je známe, ako často a kedy sa na uvedenej adrese v obci zdržiava jej stará mama a vie len to, že jej matka R. Q. ml. sa na vlastnú žiadosť vrátila predčasne z liečenia drogovou závislosťou v Banskej Bystrici. Podľa jej slov je vyliečená.

Obecný úrad L. elektronicky dňa 15. 05. 2014 oznámil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, na základe oznámenia rodinného príslušníka (nevlastnej sestry starej matky maloletej E. Š.) a vlastných poznatkov nasledovné skutočnosti: Dieťa je tretí týždeň len v opatere prastarej matky P. P., 86 - ročnej. Nie je známe, kde sa matka dieťaťa R. Q. ml. zdržiava. Nie je známe, ani kde sa zdržiava jej stará matka R. Q.. Tieto informácie nevie poskytnúť ani prastará matka P. P., ani ďalší príbuzní. Podľa ich vedomostí, prastará matka je schopná zabezpečiť dieťaťu základnú starostlivosť, ako je strava, priemerný dohľad a hygiena. Nie je v jej silách zabezpečiť prípravu do školy a výchovu. Prastará matka zabezpečuje dieťaťu všetky potreby zo skromného dôchodku a s podporou jej staršej dcéry, nie s pomocou matky dieťaťa, alebo jeho starej matky. Podľa rodinných príslušníkov dieťa bolo v čase veľkonočných sviatkov u svojho biologického otca, kde bolo spokojné. Nebolo známe, kde sa počas týchto sviatkov zdržiavala matka a stará matka, vo L. neboli. Podľa slov matky jej spolužiaka, maloletá E. chodí často zo školy, čo je asi 5 km peši domov, nakoľko nemá finančné prostriedky na zakúpenie si cestovného lístka. Dieťa sa im javí pomerne osamotené, používa v styku s rovesníkmi vulgarizmy, často

je jej mimoškolská činnosť len hojdanie sa na hojdačke pri miestnom pohostinstve, alebo bicyklovanie. Nerešpektuje prosby dospelých (neprimerané - hlučné správanie na detskom ihrisku v tomto týždni). Pomoc v škole jej poskytuje matka spolužiaka, predavačka v obchode vo L.. Obec L. elektronicky dňa 23. 05. 2014 oznámila Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, že matka dieťaťa sa do L. vrátila po 3 týždňoch spoločne so svojou matkou a starou matkou dieťaťa. Údajne sa všetky tri (dieťa, matka a stará matka) po ukončení školského roka sťahujú späť do K. R.. Dňa 09. 06. 2014 Obec L. elektronicky oznámila Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, že maloletá Dominika je opäť už druhý týždeň v starostlivosti len svojej 86 - ročnej prastarej matky. Pani P. P. trpí v súčasnosti bolesťami chrbtice, starostlivosť o dieťa ju podľa obce neúmerne zaťažuje, hoci si to neprizná. Rovnako náročné je vyžiť aj z jej asi 280,- eur dôchodku, čo ledva pokryje náklady pre jednu osobu. Obec L. nesúhlasí, aby dieťa počas letných prázdnin zostalo v starostlivosti prastarej matky, nakoľko táto ešte dlhuje svojej staršej dcére 600,- eur za uhlie, ktoré musela zakúpiť minulú jeseň a potrebuje si aspoň čiastočne z dôchodku našetriť na vykurovanie na nastávajúce zimné obdobie. Matka dieťaťa ani jej stará matka jej na vykurovanie počas zimy nijako neprispeli, pričom sa všetky v dome zdržiavali. Osobná návšteva domácnosti prebehla dňa 08. 06. 2014.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš dňa 11. 06. 2014 sa pokúsil vykonať šetrenie pomerov u matky maloletej na ul. X.Á. XXX/X Y.. Podľa záznamu o 10.30 hod. nik neotváral, o 12.45 hod. matka cez okno oznámila, že ich nevpustí do bytu, nakoľko odchádza do mesta. Zo záznamu bolo zistené, že nakoľko matka maloletej E. práve odchádzala do mesta, do bytu sa pracovníčky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny nedostali. Matka nesúhlasí, aby E. bola umiestnená v krízovom centre, cez prázdniny bude E. spolu s matkou buď na Y.Á., alebo u starej mamy vo L.. Matka nechápe, prečo ju pracovníčky úradu vyhľadali a čo riešia. Čiastkou 100,- eur mesačne prispieva starej mame, príjem matky predstavuje výživné a dávky 177,- eur. Zamestnaná nie je. Matka nevie, ako dlho je u matky na Y.. Za E. chodí.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš dňa 11. 06. 2014 o 11.00 hod vykonal prešetrenie pomerov u otca maloletej na ul. P. XXX/X, K. R.. V čase návštevy bola doma matka p. Š.. Byt je vo vlastníctve matky otca dieťaťa. Pozostáva zo štyroch izieb. Domácnosť je vybavená vodou, elektrinou, hygienickým zariadením, vykurovaním. Pracovníčkam úradu práce, sociálnych vecí a rodiny poskytla informácie p. Š., ktorá býva doma každý druhý týždeň (robí v Rakúsku). E. chodí k starej matke Š.É. veľmi rada. Keď sa dialo niečo u susedov, to znamená u Q., pani Š. dali vedieť. Kým bývala s matkou v Žiline (Martine), rodina z otcovej strany s ňou nemala vôbec kontakt. Stará matka by súhlasila, aby E. bývala u nich, ale vyjadriť sa musí otec. Matka povedala, že ide na 5 dní do Žiliny a odišla bez toho, aby dala o sebe vedieť 2,5 mesiaca. U starkej a otca mala určitý režim. E. bola vtedy spokojná a povedala starkej, že je to takto dobre. E. je podľa starkej Š. dobré, pokojné a poslušné dieťa.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš o prešetrení pomerov zo dňa 19. 06. 2014 bolo zistené, že v súčasnej dobe maloletá obýva murovaný rodinný dom v spoločnom osobnom vlastníctve jej prastarej matky P. P. a starej matky maloletej R. Q.. Pri dome je udržiavaná záhradka. Domácnosť pozostáva z jednej izby a priestrannej kuchyne. Vykurovanie je zabezpečené pecou na pevné palivo umiestnenou v kuchyni, ktorá slúži aj na prípravu stravy v zimných mesiacoch. Do domácnosti je zavedená elektrická energia a voda. Náklady spojené s chodom domácnosti hradí prastará matka. Na náklady spojené so stravovaním pre maloletú jej matka prispela za obdobie posledných troch mesiacov sumou 100,- eur. Nábytok v domácnosti je starší, ale zachovaný a funkčný. V izbe sú skrine na šatstvo, manželská posteľ a jedno samostatné lôžko. Celú domácnosť udržiava prastará mama maloletej vo vzornom poriadku a čistote, aj napriek svoju vysokému veku. V kuchyni je umiestnená kuchynská linka, stôl so stoličkami, pohovka a umývadlo na vykonávanie osobnej hygieny. Suché WC je vybudované von pri dome. Dňa 11. 06. 2014 bolo uskutočnené osobné šetrenie na adrese otca maloletej, bytom P. XXX/X K. R., ktorý obýva 4 - izbový byt so svojou matkou I. Š., rozvedenou sestrou a neterou. Byt je v osobnom vlastníctve otcovej matky. Je slnečný, nedávno zrekonštruovaný (okná, bytové jadro, podlahy). Domácnosť je vybavená novým, moderným nábytkom, udržiavaná v čistote. Vykurovanie je zabezpečené centrálnou spoločnou kotolňou v bytovom dome. Pripojený je na dodávky vody a elektrickej energie. Každý z členov rodiny má k dispozícii jednu izbu. Dennú časť bytu - obývaciu izbu a kuchyňu využívajú všetci členovia domácnosti spoločne. Mesačné náklady na chod domácnosti hradia spoločne. Rekonštrukciu bytu financovala matka otca maloletej I. Š., ktorá pracuje v Rakúsku. V byte sa zdržiava približne dva týždne v mesiaci. Vzťahy v rodiny podľa vyjadrenie p. Š. prítomnej počas osobného šetrenia sú u nich harmonické.

Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 6Pu/10/2014 bolo zistené, že dňa 11. 04. 2014 bola matka maloletej prevzatá do ústavnej zdravotnej starostlivosti na uzavretú časť psychiatrického oddelenia. Pacientku na psychiatrické oddelenie priviezla rýchla zdravotná služba z dôvodu, že ju našla odpadnutú babka, pričom bola zmätená, dezorientovaná a neodpovedala na otázky. V čase prijmu bola stále dezorientovaná a ťažko sa s ňou spolupracovalo. Bola nevyhnutná aj jej fixácia v sieťovej posteli, ktorá trvala tri dni. Podľa vyjadrenia ošetrojúcej lekárky, matka dieťaťa trpí syndrómom závislosti od alkoholu a súčasne trpí zmiešanou poruchou osobnosti, pričom uvedená choroba sa u pacientky prejavuje abstinenčným syndrómom, pozáchvatovým stavom, je dezorientovaná a má spomalené psychomotorické tempo, pričom nemožno vylúčiť užívanie aj iných psychoaktívnych látok, nakoľko pacientka má sklony k nadužívaniu. Na psychiatrickom oddelení bola hospitalizovaná opakovane, pričom ošetrojúca lekárka uviedla, že určite je evidovaná aj v ambulancii psychiatra, avšak podľa jej názoru sa nelieči. Predpokladaný čas liečby na psychiatrickom oddelení uviedla ošetrojúca lekárka približne dva týždne. Matka pri liečbe, ktorá spočívala v podávaní medikamentov spolupracovala, pričom jej stav sa po nasadení liečby zlepšil. Bola orientovaná somaticky, stav bol v norme, bola pokojnejšia.

Centrum pre liečbu drogových závislostí v Banskej Bystrici elektronicky dňa 25. 06. 2014 oznámilo súdu, že matka dieťaťa bola hospitalizovaná v CPLDZ Banská Bystrica od 03. 02. 2014 do 28. 03. 2014.

MUDr. I. R. elektronicky dňa 25. 06. 2014 oznámila súdu, že matka dieťaťa je evidovaná na psychiatrickej ambulancii v Liptovskom Mikuláši, na psychiatrickej kontrole bola dňa 30. 04. 2014, viac na kontrole v roku 2014 nebola. Začiatkom roka 2014 bola na ústavnom liečení v Banskej Bystrici.

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 17. 03. 2014, č. k. 10P/2/2014-29 súd nariadil nad výchovou maloletej E. Š. dohľad, ktorý sa bude realizovať prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš jedenkrát mesačne. Z odôvodnenia rozhodnutia bolo zistené, že dôvodom na podanie podnetu na nariadenie výchovného opatrenia úradom práce bolo najmä správanie matky maloletej, ktorá mala problémy s požívaním alkoholu, odmietala ústavnú liečbu, pod vplyvom alkoholu sa u nej prejavovala agresivita. Uvedené skutočnosti mal súd preukázané najmä zo správ OOPZ Liptovská Sielnica, ako aj z obsahu pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 6Pu/34/2013 a 9Pu/6/2013. Matka maloletej sa z dôvodu požívania alkoholu psychiatricky liečila od 18. 04. 2013. U maloletej sa prejavovali výchovné problémy v škole, spočívajúce najmä vo fyzických útokoch na spolužiakov. V čase rozhodnutia súdu matka maloletej absolvovala ústavné protialkoholické liečenie a starostlivosť o maloletú zabezpečovala jej stará matka a prastará matka. V starostlivosti o maloletú neboli zistené žiadne nedostatky. Zo správy ZŠ s MŠ L. mal súd preukázané, že správanie maloletej sa rapídne zlepšilo. Maloletá má pravidelnú školskú dochádzku, pripravuje sa na vyučovanie. Súd mal preukázanú potrebu nariadenia dohľadu nad výchovou maloletej, hoci sa matka maloletej v súčasnosti podrobuje ústavnej liečbe, vzhľadom na jej problémy s požívaním alkoholu v nedávnej minulosti a najmä jej správanie po požití alkoholu je potrebné, aby starostlivosť o maloletú bola pravidelne kontrolovaná. Nariadenie dohľadu bolo odôvodnené aj problémovým správaním maloletej v škole, ku ktorému dochádzalo v predchádzajúcom školskom roku.

Z odôvodnenia rozhodnutia bolo ďalej zistené, že Obvodné oddelenie PZ Liptovská Sielnica súdu oznámilo, že dňa 24. 3. 2013 bola hliadka vyslaná preveriť oznámenie P. P., ktorá uviedla, že jej vnučka R. Q.Á. sa správa agresívne a ohrozuje ich nožom. Po príchode hliadky bolo P. P. uvedené, že R. Q. sa nachádza v dome, spolu so svojou maloletou dcérou. Maloletá plakala, zranená nebola. Hliadke povedala, že matka sa vyhrážala vlastným zabitím a porezala sa na ruke. Matka maloletej na otázky hliadky neodpovedala, tvrdila, že sa nič nestalo, potom sa začala správať agresívne, preto bola prevezená na psychiatrické oddelenie v Liptovskom Mikuláši. Dňa 27. 8. 2013 bola hliadka vyslaná do Obce L., kde oznamovateľka R. Q. uviedla, že jej dcéra je pod vplyvom alkoholu a robí doma bordel. Po príchode hliadky im bolo oznámené, že R. Q.Á. odišla z domu s neznámym chlapom. Následne našli R. Q., ktorá bola pod vplyvom alkoholu a v zlom psychickom stave. Preto bola RZP prevezená na psychiatrické oddelenie. Obec L. súdu oznámila, že matka maloletej nemá v obci trvalý ani prechodný pobyt a zdržiava sa u svojej starej matky P.Ž. P.. V súčasnosti sa nachádza v liečebni pre drogové závislosti v Banskej Bystrici, kde sa lieči pre problémy s alkoholom. Nie je im známe, ako často alkohol požívala, ani ako sa následne správala v rodine, nakoľko informácie od jej spolubývajúcich nemajú. Maloleté dieťa je citovo naviazané hlavne na svoju prastarú matku. Maloletú v obci vídavať v spoločnosti

vrstovníkov. V správe o prešetrení pomerov v rodine maloletej zo dňa 6. 3. 2014 kolízny opatrovník maloletej uviedol, že maloletá spolu so svojou matkou, starou matkou a prastarou matkou obývajú rodinný dom vo vlastníctve starej a prastarej matky. Dom pozostáva z kuchyne, sociálneho zariadenia a jednej izby, ktorá slúži ako spálen. Maloletá má svoje lôžko. Zariadenie domácnosti je staré, avšak zachovalé, udržiavané v čistote. Celá domácnosť je udržiavaná vo vzornej čistote a poriadku. V okolí domu je pekne udržiavaná záhradka. Počas osobného šetrenia bola prítomná v domácnosti aj maloletá, ktorá bola po príchode zo školy vhodne a čisto oblečená, pôsobila pokojným dojmom. Bytové podmienky rodiny sú vyhovujúce pre zdravý vývin maloletej. Psychiatrička MUDr. I. R., súdu oznámila, že matka maloletej sa u nej začala liečiť od 18. 04. 2013. Kontroly absolvovala dňa 24. 07. 2013, 07. 08. 2013, 11. 09. 2013, 19. 12. 2013. Liečebný režim dodržiavala. Mala vybavenú odbornú ústavnú liečbu v Banskej Bystrici, na ktorú pravdepodobne nastúpila. Z obsahu spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 9Pu/6/2013 súd zistil, že dňa 24. 03. 2013 bola do ústavnej zdravotnej starostlivosti na uzavretú časť psychiatrického oddelenia prevzatá matka maloletej. Matka maloletej bola prijatá z dôvodu agresivity a suicidálnych proklamácií. Z obsahu spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 6Pu/34/2013, súd zistil, že dňa 15. 8. 2013 bola matka prevzatá do ústavnej zdravotnej starostlivosti na uzavretú časť psychiatrického oddelenia z dôvodu, že bola nájdená v silnej ebriete, bola verbálne aj fyzicky agresívna. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 25. 04. 2014.

Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 01. 07. 2014 bolo zistené, že matka maloleteho dieťaťa v súčasnosti nie je evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Naposledy bola evidovaná v období od 18. 06. 2012 do 26. 11. 2012 a vyradená bola z dôvodu nespolupráce.

Dňa 03. 07. 2014 podala psychiatrička MUDr. I. R. súdu písomnú správu o priebehu ambulantnej liečby matky. Menovaná sa začala liečiť na psychiatrickej ambulancii od 18. 04. 2013. Kontroly nasledovali v dňoch 24. 07., 07. 08., 11. 09. a 19. 12. a liečebný režim dodržiavala. V roku 2014 bola na kontrole dňa 30. 04. 2014, kedy bol jej zdravotný stav kompenzovaný. Podľa kontroly dňa 30. 04. 2014 matka dodržiava liečebný režim. Psychiatrička náhodou stretla menovanú na chodbe polikliniky v Liptovskom Mikuláši, prihovorila sa jej, sprevádzala príbuznú na vyšetrení. Jej zdravotný stav bol kompenzovaný, správala sa nenápadne, nejavila prejavy duševnej choroby, psychózy. Náladu mala eutýmnu. Neboli prítomné prejavy požitia alkoholu alebo iných drogov, tak isto neboli prítomné prejavy odvykacieho stavu. Usúdila, že jej zdravotný stav jej umožňuje starať sa o dieťa.

Podľa správy zamestnávateľa P. F. T.I.N. so sídlom v K. R. zo dňa 30. 06. 2014 priemerná čistá mzda otca dieťaťa za obdobie jún 2013 až máj 2014 činí 420,70 eur.

CPLDZ Banská Bystrica elektronicky dňa 03. 07. 2014 oznámilo súdu, že matka bola hospitalizovaná od 03. 02. 2014 do 28. 03. 2014. K ostatným otázkam sa nemôžu vyjadriť z dôvodu zachovania povinnej mlčanlivosti. Ich zodpovedanie by mohlo byť predmetom súdnoznaleckého posudzovania.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 01. 07. 2014 bolo zistené, že matka je poberateľkou prídavku na dieťa v súčasnosti vo výške 23,52 eur, od novembra 2001. Od 01. 04. 2014 jej bol určený osobitný príjemca Mesto Liptovský Mikuláš, nakoľko Okresným súdom Liptovský Mikuláš bol určený dohľad nad výchovou maloletej E. Š.. Matka nie je poberateľkou žiadneho peňažného príspevku na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

Matka v súčasnej dobe nepoberá pomoc v hmotnej núdzi, túto poberala v roku 2013 v mesiacoch september až december, v každom vo výške 55,99 eur, čo vyplýva zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 09. 07. 2014.

Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 07. 07. 2014 o prešetrení pomerov sa maloletá E. nachádza od 03. 07. 2014 v starostlivosti otca, na základe uznesenia o predbežnom opatrení zo dňa 25. 06. 2014. Bytové pomery na strane otca sa nezmenili. Domácnosť je plne vybavená a udržiavaná v čistote a poriadku. Otec má s maloletou k dispozícii jednu izbu. Zatiaľ im slúži nábytok, ktorým bola otcova izba zariadená. Do budúcnosti je potrebné maloletej E. zariadiť samostatné lôžko. E. bola prítomná počas osobného šetrenia. Z podnetu kolízneho opatrovníka bol zistený jej názor na zmenu osobnej starostlivosti a bol jej vysvetlený dôvod predbežného opatrenia. V rozhovore potvrdila, že ju mama nechala v starostlivosti babky aj na dlhšiu dobu, ale ak by si mohla

vybrať, chcela by bývať s mamou na Podbrezinách. Nevedela uviesť dôvod prečo. V rozhovore pôsobila ticho, smutným dojomom, oči mala začervenané. Na otázky sa jej nechcelo odpovedať, preto bol rozhovor ukončený. Je pochopiteľné, že bola z predbežnej zmeny starostlivosti rozrušená. V čase osobného šetrenia bola prítomná stará matka, ktorá počas rozhovoru s maloletou E. nebola v izbe prítomná. Uviedla, že otec musel neplánovane odcestovať na týždňovú služobnú cestu do Bratislavy. Urobil tak len preto, lebo ona bola doma a mohla sa o E. postarať. Otec sa so svojim zamestnávateľom dohodol, že v prípade, že mu bude E. zverená do starostlivosti, nebude môcť odchádzať na služobné cesty. Jeho zamestnávateľ to akceptoval. Nakoľko si E. priala ísť cez víkend k babke do L., tak jej to otec umožnil. V nedeľu bol po ňu a zobral jej aj veci, ktoré mala pri babke. S matkou bola v telefonickom kontakte. Následne sa pracovníčky úradu pokúsili uskutočniť osobné šetrenie na adrese matky X. XXX/X K. R., avšak bezúspešne. V popoludňajších hodinách im nikto na uvedenej adrese neotváral.

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš o dňa 29. 11. 2013, č. konania 7P/59/2013-38 súd uložil otcovi prispievať na výživu maloletej E. Š. zvýšeným výživným 145,- eur mesačne, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky dieťaťa, od 03. 09. 2013, čím dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 29. 07. 2009, č. konania 10P/124/2009-44, v časti o uložení povinnosti platiť výživné 115,- eur mesačne. Z odôvodnenia rozhodnutia bolo zistené, že od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k podstatnej zmene pomerov, a to na strane maloletého dieťaťa, ktoré navštevovala 1. triedu základnej školy. V súčasnej dobe chodí na druhý stupeň základnej školy, do 6. triedy. V uvedenom období vývoja dieťaťa došlo k podstatnému nárastu výdavkov na základné existenčné potreby, zvýšili sa aj výdavky vynakladané na školské pomôcky, pracovné zošity. Pribudol ďalší výdavok na cestovné, keďže maloletá dochádza do školského zariadenia, ktorý predstavuje mesačne 19,20 eur. Dieťa je vo veku vzrastu. Na strane otca dieťaťa došlo k zmene pomerov, a to zvýšením jeho mesačného príjmu. V čase od posledného rozhodnutia o výživnom jeho čistý mesačný príjem predstavoval 306,60 eur a v súčasnej dobe predstavuje 398,54 eur. Nepravidelný doplnkový príjem má vykonávaním práce taxikára. Matka je dlhodobo práceneschopná. Zdravotný stav matky dieťaťa ovplyvnený charakterom ochorenia jej znemožňuje štandardné zabezpečenie príjmu, nielen zárobkovej činnosti, ale aj v získaní dávky v hmotnej núdzi. Už v čase posledného rozhodnutia o výživnom bola matka nezamestnaná, príjem mala len z dohôd o vykonaní práce. V súčasnej dobe poberá len dávku v hmotnej núdzi vo výške 55,99 eur. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 03. 01. 2014.

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 27. 08. 2003, č. konania 3P/19/02-13 súd schválil dohodu rodičov, podľa ktorej sa maloletá E. Š., nar. XX. XX. XXXX zveruje do výchovy matke a otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej od 01. 05. 2002 sumou 1.500,- Sk mesačne k rukám matky maloletej. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 20. 09. 2003.

V zmysle ust. § 101 ods. 2 OSP súd pojednával v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa, ktorá bola na súdne pojednávanie riadne a včas predvolaná. Súd zdôrazňuje, že matka sa neustanovila na pojednávanie, ktoré bolo nariadené prvýkrát na deň 10. 07. 2014 (predmetné pojednávanie bolo odročené bez jeho otvorenia z dôvodov na strane otca) a v deň pojednávania sa matka telefonicky ospravedlnila, že sa nemôže dostaviť na pojednávanie z dôvodu práceneschopnosti, pričom požiadala o odročenie pojednávania. Súdu však doposiaľ nepredložila žiadny listinný dôkaz preukazujúci, že jej zdravotný stav jej neumožňuje zúčastniť sa na pojednávaní. S ohľadom na skutočnosť, že v predmetnom konaní je prioritný záujem maloletého dieťaťa, ako aj s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti prejednávanej veci, súd v súlade so zákonom (§ 51 Občianskeho súdneho poriadku) telefonicky predvolal matku na súdne pojednávanie určené na deň 17. 07. 2014. Z úradného záznamu (na č. I. 60) vyplýva, že matka bola predvolaná na pojednávanie, termín vzala na vedomie. Napriek tomu sa na pojednávanie dňa 17. 07. 2014 bez riadneho ospravedlnenia nedostavila. Nemožno sa uspokojiť s tým, že prostredníctvom dieťaťa, o ktorého starostlivosť v konaní ide, odkázala, že sa pojednávania nezúčastní zo zdravotných dôvodov. V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že matka riadnym spôsobom neospravedlnila neúčast' na pojednávaní dňa 17. 07. 2014, pod ktorým je potrebné rozumieť podanie matky učené voči súdu. V ďalšom rade súd poukazuje na skutočnosť, že v prípade, ak zdravotný stav matky dieťaťa jej neumožňoval zúčastniť sa na pojednávaní, bola povinná takúto skutočnosť súdu preukázať, čo však neurobila. Súd rozhodol vo veci s poukazom na zistený skutkový stav a doposiaľ vykonané dôkazy. Matka dieťaťa nepožiadala o odročenie pojednávania dňa 17. 07. 2014.

Podľa § 24 ods. 1, 2, 3, 4 Zákona o rodine č. 36/2005:

V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine:

Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 Zákona o rodine:

Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Zákona o rodine:

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine:

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine:

Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona o rodine súd vyhovel návrhu na zmenu osobnej starostlivosti o maloletú E. Š., nar. XX. XX. XXXX, keď vykonaným dokazovaním mal preukázanú jeho dôvodnosť. Naposledy bolo rozhodnuté o výchove maloletej E. rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 27. 08. 2003, sp. zn. 3P/19/2002. Od uvedeného rozhodnutia došlo k podstatnej zmene pomerov predovšetkým na strane matky maloletého dieťaťa. Súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že matka maloletej jej nezabezpečuje riadnu osobnú starostlivosť, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou rodičovskej zodpovednosti za zdravý a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že maloletá E. pred odovzdaním do starostlivosti otca (na základe predbežného opatrenia) žila v spoločnej domácnosti so svojou prastarou matkou vo L.. V tejto domácnosti sa občas zdržiavala aj matka maloletej. Z výpovede maloletej však vyplynulo, že jej matka striedavo bývala vo L. a v K. R., avšak väčšinou sa zdržiavala v K. R.. Z uvedeného vyplýva, že ak rodič, ktorý je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o dieťa, sa fyzicky pri dieťati nenachádza, nemožno za uvedeného skutkového stavu konštatovať, že matka maloletej poskytuje dieťaťu sústavne riadnu osobnú starostlivosť. Nedostatky v starostlivosti o maloletú E. boli preukázané aj správami Obce L., ktorá opakovane signalizovala orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, že maloletá E. je odkázaná len na starostlivosť svojej prastarej matky, ktorá má vysoký vek a svoje zdravotné problémy, pričom obci nebolo známe, kde sa matka dieťaťa nachádza. Ďalší nedostatok v starostlivosti o dieťa tiež vyplýva z oznámenia Obce L., podľa ktorej maloletá E. často chodila domov zo školy pešo (čo je vzdialenosť asi 5 km) z dôvodu, že nemala peniaze na autobus. Aj maloletá E. vo svojej výpovedi potvrdila, že niekedy išla zo školy domov pešo a tiež potvrdila, že niekedy nemala peniaze na autobus. V žiadnom prípade nemožno prehliadnuť ani zdravotný stav matky dieťaťa a jej problémy s užívaním alkoholu. I keď matka dobrovoľne nastúpila na liečenie do centra pre liečbu drogových závislostí, z prednesu kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa vyplynulo, že matka porušila liečebný režim a z tohto dôvodu predčasne ukončila liečenie v centre. Vážnosť situácie na strane matky dieťaťa je umocnená aj skutočnosťou, že následne po ukončení (predčasnom) liečenia v CPLDZ bola matka hospitalizovaná na uzavretej časti psychiatrického oddelenia. Hospitalizácii predchádzala skutočnosť, že matku našla doma babka odpadnutú, zmätenú, dezorientovanú. Podľa vyjadrenia ošetrojúcej lekárky matka trpí syndrómom závislosti od alkoholu a súčasne trpí zmiešanou poruchou osobnosti, pričom uvedená choroba sa prejavuje abstinenčným syndrómom, pozáchvatovým stavom. I keď podľa správy psychiatricky MUDr. R., matka dieťaťa dodržiavala liečebný režim, je potrebné zdôrazniť, že na kontrole bola naposledy v apríli 2014 a odvtedy sa na kontrolu nedostavila. Zdravotný stav matky dieťaťa si vyžaduje pravidelnú kontrolu a sústavné dodržiavanie liečebného režimu, čo súd u matky preukázané nemal. Súd zdôrazňuje, že nositeľom rodičovskej zodpovednosti je rodič dieťaťa, ktorý je povinný sústavne a dôsledne sa starať o dieťa. Túto zodpovednosť (bez súdneho rozhodnutia) nemôže prevziať v plnej miere iná ani blízka osoba, táto môže byť nápomocná rodičovi pri zabezpečení starostlivosti o dieťa. Zmenu osobnej starostlivosti o maloletú E. si tak vyžiadala zmena pomerov na strane matky dieťaťa. Súd mal preukázané, že zmena osobnej starostlivosti je v záujme maloletého dieťaťa, keďže má nespochybniteľné právo na to, aby mu rodič poskytoval sústavne a dôsledne starostlivosť, o jeho potreby, zdravie, výživu a všestranný vývoj. Ako bolo vyššie uvedené, požiadavka sústavnej a dôslednej starostlivosti zo strany matky o dieťa splnená nebola. Súd tiež neprehliadol, že matka neposkytla potrebnú a riadnu súčinnosť ani úradu práce pri šetrení pomerov, hoci si bola vedomá toho, že nad starostlivosťou o dieťa je nariadený dohľad aj z dôvodov na strane matky. Otec má predpoklady pre riadny výkon osobnej starostlivosti (čo žiaden z účastníkov konania nespochybnil). Na základe predbežného opatrenia je E. v starostlivosti otca od 03. 07. 2014. Ako vyplynulo z výpovede maloletého dieťaťa, dieťa má dobrý vzťah so svojim otcom, býva sa jej pri ňom dobre. Správou o prešetrení pomerov

neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti otca, domácnosť otca má vytvorené vhodné podmienky pre riadny výkon osobnej starostlivosti. Nemožno prehliadnuť absolútnu procesnú pasivitu matky v prebiehajúcom konaní. Matka sa k návrhu na zmenu osobnej starostlivosti písomne ani inou formou žiadnym spôsobom nevyjadrila. Na pojednávanie sa neustanovila. Nevzniesla žiadne dôkazné návrhy. Neuvedla žiadne relevantné tvrdenia týkajúce sa merita veci. Aj táto neúčasť a absolútna procesná pasivita matky má vo vzťahu k predmetu konania svoju výpovednú hodnotu. Vykonaným dokazovaním mal súd preto preukázané, že zmena osobnej starostlivosti o maloletú E. je v jej záujme. Súd preto zveril maloletú E. do osobnej starostlivosti otca, ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Nemožno ignorovať skutočnosť, že dieťa si vytvorilo pozitívny citový vzťah so svojou prastarou matkou žijúcou vo L., preto súd apeluje na rodičov (predovšetkým na otca), aby medzi maloletou E. a jej prastarou matkou bol do budúcnosti zabezpečený kontakt umožňujúci ich stretávanie.

Vzhľadom na zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti o maloleté dieťa bolo potrebné určiť rozsah výživovej povinnosti matke. Od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k zmene pomerov na strane matky. V čase posledného rozhodnutia bola matka poberateľkou dávky v hmotnej núdzi. V súčasnosti nepoberá dávku v hmotnej núdzi. Zdravotný stav matky jej neumožňuje riadne sa zamestnať a zabezpečiť si tak príjem zo zamestnania, prípadne z inej zárobkovej činnosti, ktorý by slúžil na uspokojenie potrieb dieťaťa. Súd preto uložil matke povinnosť platiť výživné na maloletú vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c/ Zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. Nie je v možnostiach a schopnostiach matky maloletej prispievať na jej výživu vyššou sumou ako sumou minimálneho výživného.

Súčasne dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 27. 08. 2003, č. konania 3P/19/2002-13, v časti o zverenie maloletej E. do výchovy matke a k zmene rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 29. 11. 2013, č. konania 7P/59/2013-38, v časti o uložení povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletej E. sumou 145,- eur mesačne.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ OSP. Konanie o zmene osobnej starostlivosti o maloleté dieťa je konaním vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti, ktoré sa môže začať aj bez návrhu. Z uvedeného návrhu súd aplikoval citovanú právnu úpravu pri rozhodovaní o náhrade trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.